

אור שלום

איכב גרין אומוד פנימיות הגורם והגסידות
לאורו של האדמו"ר מקומאנא י"ט אהר"ר שלום ספרין וצוקין

שבט תשס"ז לרפואת אמר"ר צבי משה בן מלכה אסתר ה"ו הרב נועם צחור
עיקרו של ט"ו בשבט סוכם ע"י התלמידים

"וַתַּעַל שְׁוַעְתְּם אֶל-הָאֱלֹהִים...¹ משום המים המרים קליפת מצרים, שסבבה את השושנה העליונה דא כנסת ישראל, במי"ט שערי טומאה, כדי להדיחה ולהפילה חלילה.

ע"כ נאמר במשה ו"יסע מ"שה א"ית י"שראל שהסיעם מעבדות פרעה אל מתן תורה שזה בחינת ז"ן ומפרנס לכל מי שיש בידו תומ"צ, ומקדושת אותיותיה, הוא "ים סוף" תורה שאין לה סוף מאור א"ס ב"ה "אֶרְכָּבָה מְאֹרָךְ מְדָה; וְרַכְבָּה מְנִי-גִם"² ובכוחה יצאו מעבדות בישא אל "מדבר שור" ששמו עצמו כמדבר הזה הפקר ממש בביטול גמור, ללא שמץ של תאוות רעות וחולות, על מנת שיהיו כלי נכון וראוי לקבל את התורה בהר סיני נמוך שבהרים.

וכדי שתהיה מעלת עבודתם בכוח עצמם, ע"כ שמו עצמם לבחינת חומה בצורה, כי "שור" בלשון ארמית, בחינת "חומה" מימנים ומשמאלם מיצה"ר נחש ועקרב, כי עד כה היו ניזונים באמונתם מצד פלא פלאות "לעושה נפלאות גדולות לבדו" ובידוע איש המזין את אמונתו בכוח מופתים תחלש אמונתו ככל שירחק הדרך והזמן "וילכו שלשת ימים" לחבר ימין שמאל ואמצע בחינת חד"ר "ואל חדר הורתני זה אהל מועד, שמשם נתחיבו ישראל בהוריה"³, "במדבר", מקום הטומאה "ולא מצאו מים" כי היו בדרך, באופן של על תנאי, "התנה הקב"ה עם

"וְהָיָה, בְּשַׁלַּח פְּרַעֲהוּ אֶת-הָעָם, וְלֹא-נָחַם אֱלֹהִים דָּרָךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים, פֶּן יִנָּחַם הָעָם בְּרֵאשִׁית מַלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִם"⁴.

ושאלו כבר רבותינו וכי פרעה שילח? והלא הקב"ה משלחם, וע"ז רמז הכתוב⁵ "אשרי משכיל אל דל".

ולהבין יותר – מצינו בתלמוד⁶ "אמרו עליו על נחום איש גם זו שהיה סומא משתי עיניו גידם משתי ידיו קיטע משתי רגליו וכל גופו מלא שחין והיה מוטל בבית רעוע ורגלי מטתו מונחין בספלין של מים כדי שלא יעלו עליו נמלים.

פעם אחת [היתה מטתו מונחת בבית רעוע] בקשו תלמידיו לפנות מטתו ואח"כ לפנות את הכלים אמר להם בניי פנו את הכלים ואח"כ פנו את מטתי שמובטח לכם שכל זמן שאני בבית אין הבית נופל פיננו את הכלים ואחר כך פיננו את מטתו ונפל הבית.

אמרו לו תלמידיו רבי וכי מאחר שצדיק גמור אתה למה עלתה לך כך אמר להם בניי אני גרמתי לעצמי...⁷

כמה תקיפא אגרא דמסכנא קמיה דקוב"ה⁸ "כי שומע אל אביונים הוי"ה"⁹ הוא הנרמז בפרשתנו "ויהי בשלח פרעה"¹⁰ כי הוא הגורם

¹ תהילים, ס"ט.
² שמות, שם.
³ שם, ב.
⁴ איוב, י"א.
⁵ שמות י"ג.
⁶ שיהש"ר.

⁷ שמות, י"ג.
⁸ תהילים, מ"א.
⁹ תענית, כ"א.
¹⁰ עיין שם באורך.
¹¹ זוה"ק בשלח

מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימים, ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו^ב

"ולא מצאו מים" כי היו בדרך באמונה שאינה בשלמות המביאה לדכדוכה של נפש, והתקיים בהם "ויבואו מרתה" מרירות הנפש והלב "ולא יכלו לשתת ממרה" חסר וא"ו להורות כי המים היו בחינת מים הרעים גאוה כעס ושאר מידות רעות, שבא האדם ואומר בזכותי ובזכות מעשי הטובים יש בידי כל מה שיש, וכוחי ועוצם ידי עשו לי, והשי"ת מרוב רחמיו וחסדיו עשה שלא יהיו יכולים לשתת ממים רעים אלו, "כי מרים הם" והוא בזכות אבות המרומז ו"לא י"כלו ל"שתת, בחינת לו"י היא השכינה הקדושה האומרת "הפעם ילוח אישי אלי" וישמרני מפגע רע ועין הרע ומכאובים יצר הרע ותאוות אסורות, דא הוא קב"ה שכלוה עימהם בעמוד אש לילה חושך חשכות קטנות המוחין והאמונה, סטרא דמסאבותא, שמנעם מלהכניס בקרבם ע"ז זו, "על כן קרא שמה " הקב"ה למלחמה זו "מרה".

ובראות עם הקודש את תוקף וחוזק היצה"ר וחילותיו ומלבושיו "ויילנו הק"ם על מ"שה" חסר וא"ו כי תלונתם הייתה על מיעוט מדרגתם והשגתם ובהינם כי אמונתם נפגמה וחששו שמה לא יעמוד להם כוחם לנצח על מלאכת ה' בניסיון הבא, "לאמר" באין לנו מנהיג שיובילנו בבטחה במקום נחש ועקרב וישביענו מטוב ה' "מה נש"תה", כי חיינו אינם חיים כי אם אל הוי"ה עינינו, "ויצ"עק אל-יהנה" מקור הכל בורא העולם ומשגיחו, "ויז"חה" מלא וא"ו כולו שפע ואור ברכה וקדושה ברכת "יהנה" היא תעשיר,

"ויורהו הוי"ה ע"י דא צדיק יסוד "היש בה ע"י", "ויש"לך" את כל יהבו ורצונו בשעבוד שלם בכל השלמות לקב"ה "אל-המים" אותיות התורה שבהם נבראו שמים וארץ, ולכן "וימתקו המים" המרים המאורים תאוות ויצה"ר גאוה וגדולה, כבוד קנאה ושאר מידות רעות, כולם נימתקו באש שלהבת קודש אותיות התורה וסודותיה.

הוא הנרמז "שם ש"ם" בחינת פר"ת שמפרה ומרבה "לו" לאיש הישראלי המאמין באלהי השמים והארץ סובב כל עלמין מלוא כל הארץ כבודו, כי "ח"ק" "לישראל הוא", "וימ"שפט" "לאלהי יעקב", "ויש"ם נ"סהו" מלשון נס להתנוסס.

כי רפואת כל המחלות שבעולם הוא "אם שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל חקיו"^ד חסר וא"ו היינו גם אם עושה כן בדיעבד ובקטנות מוחין ובחוסר רגש, אך אינו מתרפא ממלאכתו אלא מתחזק ומתגבר ועולה, "כל המחלה" עצם הפירוד והמסך המפריד בינו לבין קונו בבחינת "אשר שמתו במצרים" מקום חושך צלמות רוחא דמסאבותא "לא אשים עליך" אם תדיר תשים פניך וליבך "כי אני הוי"ה" אזי תאיר בך מידתי מידת "רפאך" חסר וא"ו, כי כל המחלות הם אך ורק להביא את האדם לשוב מדרכו הרעה וחיה, וישוב אל הוי"ה וירחמהו כי ירבה לסלוח.

והנה, דימתה תורה את האדם לעץ השדה כנאמר^ה "כי האדם עץ השדה" בהיותו נטוע "כעץ שתול על פלגי מים"^ו דאורייתא, הרי

^ד במדבר, י"ג.

^ה שמות ט"ו.

^ו דברים, כ.

^ז תהילים, א וכן ירמיהו י"ז.

^ב שבת, פ"ח.

^ג בראשית, כ"ט

גם בעת בצורת וחסרון גשמים, שתכפו עליו צרות בגו"ר, ישא פניו אל אביו שבשמים ויסגף עצמו במותר לו וימעט באכילתו רק כפי הנצרך לנפש הבהמית, הרי הוא עולה וצומח כי במהותו הריהו "כעץ שתול על פלגי מים"^ה ומאותיות התורה מתחזק הוא ומבריא את כליו הגשמיים ובא לבחינת אילמ"ה, מקור ושורש מימי הבריאה י"ב מבויעין דקיימי עלמא, י"ב שבטים צרופי הו"ה, ושבעים תמרים "צדיק כתמר יפרח"^ט

דא הוא צדיק יסוד ז"א שהוא מקור תולדות הנשמות, על כן יאמר בו "ויחנו שם"^ב שנותן חנייתו בבחינת עבודת המידות "ויתן לענווים חן"^כ וזה בעבור "על המים"^{כב} תורת אמת ס"ת ור"ת ע"ל מ"ה "וחיי עולם נטע בתוכנו"^{כג}, שעל ידה נשלמת קומת אדם, קמ"ה חסר וא"ו, שעדיין חסרים היו מעמד הר סיני מתן תורה מבריא, תורת משה, אלא שכאן נשלמו הכלים לקבלת אור ושפע הקדושה שעתידה לבוא אליהם "נעשה ונשמע".

והוא הרמוז במשנה^{כד} "ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה; באחד בתשרי, ראש השנה לשנים לשמיטים וליובלות, ולנטיעה ולירקות. בית הלל אומרין, בחמישה עשר בו."

ואמר האדמו"ר זיע"א, כי עצם הזכרתם באחת, יש בזה ללמדנו דרכי עבודת השם בזמנים השונים.

כי האדם עץ השדה ממש, ויש את הנהגת הצומח הגדילה וההמשכיות, ובט"ו בשבט כשהאדם מברך על פירות האילן שנשתבחה בהם ארץ ישראל, "כרם הו"ה צבאות בית ישראל"^{כה} שהם בחינת "פירותיך מתוקים"^{כו} הם צאצאים יוצאי חלציק, "בניך כשתילי זיתים"^{כז} שיהיו באופן של עולה וצומח פורח ומפרה.

כי בעבודת ה' יש בחינת מעבר מדומם לצומח, ומצומח לחי, ומחי לחי למדבר. וחובת האדם בעולמו לעבוד את ה' בד' אופנים אלו, כי באדם עצמו יש ד' בחינות הללו, כי הוא עולם קטן שיש בו דצח"מ, והעליה בסולם בית א"ל בא בדרך ד' מצבים אלו, עד שהולך ועולה מחיל אל חיל.

כי בימי הילדות הרי הוא בקטנות המוחין והוא רק בחינת מקבל מבלי שיוסיף מעצמו כלום, ומימים אלו הוא עולה לבחינת צומח במה שקיבל ולמד כשהוא מתבונן וחוקר ומעמיק ומוציא הימנו את המרב התועלת להצמחה ושיבוח.

ובמשך הזמן וזאת ע"י עבודה בהתמדה וביגיעת נפש ובשר, עולה הוא למדרגת חי, היינו שעושה את מצוות ה' שהיה רגיל בהם עד כה בדרך של המקבל ובאופן הרגל של ימים ימימה, עתה הוא מפנים חיות העבודה דקדושה בכל ענין ודבר.

וממילא חיות זו היא בחינת "חי" שבאדם שממנה ועל ידה הוא מתגבר על הטבעים שנטבעו בו בהיותו בחינת דומם וצומח כנ"ל. ועוד שיודע שבחינה זו של "חי" חיות דקדושה אינה אלא מדרגה נוספת שבה יש

^{כה} ישעיה, ה.
^{כו} תענית, ה.
^{כז} תהילים קכ"ח.

^ה שם, שם.
^ט תהילים, צ"ב.
^ב שמות, ט"ו.
^{כא} משלי, ג.
^{כב} שמות, שם.
^{כג} ועיין ברכות י"א.
^{כד} משנה ר"ה, א, א.

לו לעבוד את השי"ת, ושאיפתו ומגמת
נשמתו לבחינת "חי מדבר" "רוח ממללא"^{כב},
שמשפיע חוצה מאוצר ה' ותורתו ודולה
ומשקה לכל בר ישראל, איש איש כפי
הבנתו.

והוא עניין מדב"ר שדיבוריו בדברי תורה
ויראה, ועבודת המידות, כנרמז בפרשתנו
"וילכו במדבר"^{כט} שהולכים בדיבורם דברי
אמת קודש קודשים תורת ה' משיבת נפש,
אך אם הולכים במדב"ר מקום נח"ש ועקרב,
סמא דמותא "ולא מצאו מים לשתת".

כי עיקר ההליכה בדברי תורתנו הקדושה
צריך שיהיה בשכל העיוני והמעשי בדבקות
בבורא ישתבח נותן התורה, ב"לעשות
רצונך"^ל שיהיה "בלבב שלם"^{לא} שכוללת
לימוד כל ד' פנים שבתורה ובפרט בפנימיות
התורה שהיא המגדלת את האילן "שרף העץ"
שרומז על תורת הנסתר כשרף הזה שנמצא
במסתרים וכל חיות העץ הוא ממנו.

אם כן ד' הזמנים שנמנו במשנה מרמזים לנו
על ד' הבחינות שיש באדם.

באחד בניסן, ראש השנה למלכים ולרגלים,
שירמוז על המלכת יצה"ט על היצה"ר תאוות
והרגלים, ורומזת לכתר המלכת השי"ת
וחכמה במלחמת היצר היא אות י' שבשם
הוי"ה.

באחד באלול, ראש השנה למעשר בהמה, בו
מקדשים את על הנפש הבהמית שבאדם
לקראת יום הדין הגדול והנורא, הרומזת
לבחינת תשובה עילאה ה' ראשונה שבשם.

באחד בתשרי, ראש השנה לשנים מלשון
שינון וחזרה בכדי לדעת מה לשמיטים היינו
מה יש לשמוט ולהפקיר ולהרחיק במידותיו
של האדם, וליובלות שלא יחזרו עוד לכסלם,
ויתהפכו לנטיעה רכה וחדשה ולירקות
שממהרים לצמוח, הרומזת לאות וא"ו
שבשם שהיא ירדת השפע בכל המידות
מלמעלה למטה.

בחמישה עשר בו, שבו עולה השרף באילנות
עץ החיים שמגדל ומפריח ומפאר פארותיו
פירותיו ומשיב נפש הבריות מקטון ועד גדול
בשפע שבו, ע"י אות ה' אחרונה שבשם עולם
העשייה מלא טובו יתברך.

והנה ביום ט"ו בשבט עצמו בא האדם
למבחן הנפש שלו שכוללת בתוכה דצח"מ,
בבחינה של "עץ השדה".

כי הנה האותיות הם הדומם שבנפש האדם,
הצומח הם מידותיו היינו שהרגש שבו צומח
וגדל מקטנות לגדלות, השכל הוא בחינת
החי, ועצמות הנפש הוא המדבר בבחינת "רוח
ממללא".

והנה השכל הישר המעלה הגדולה שלו הוא
החיבור של עצמות הנפש בחלק הצומח
שבאים בבחינת מידות מתוקנות בהיותם אלו
שמשקפים יתירה מכל חלק אחר את אישיות
האדם ומהותו.

וידוע שתפקיד האדם בעוה"ז בעיקר להיות
מברר ומתקן את מידותיו, ועל כן נאמר בו
"האדם עץ השדה" כשם שגזע העץ ועיקרו
מחובר אל הקרקע כן עיקר האדם היינו
מידותיו שבלב הם מבחנו אם ת"ח הגון הוא
ואם בהיפך ח"ו.

^{כב} בראשית, ב – אונקלוס.

^{כט} שמות, ט"ו.

^ל ועיין ברכות י"ז.

^{לא} שם שם

ומבחינה זו של "כל ישראל ערבין זה לזה",
שזה נרמז בפסוק "כרם ה' צבאות בית
ישראל", היינו שדעתו מעורבת בדעת חברו
הריהם קרויים "נצר מטעי"^{כב} היא הנטיעה
מידיו יתברך "ויטע הוי"ה אלקים גן בעדן"^{כג}
הנשמות "מקדם" שמזרחת ומאירה ומשפיעה
למען "וישם שם את האדם"^{כד} זה "אשר
יצר"^{כה} ממנו פירות נאים ומתוקנים.

והם דברי רב נחמן לרבי יצחק^{לו} "משל מה
הדבר דומה? היינו ירידת יעקב ובניו
למצריים, למהלך במדבר מקום הקליפות
והטומאה, "עבדא בהיפקרא ניחא ליה"^{לז}.

ועובד ה' שנפל ממדרגתו מהלך במקום זה
והוא רעב "לא רעב ללחם" וצמא "ולא צמא
למים" "עייף ויגע ולא ירא אלקים" מטומאת
הקליפות, "כי אם לשמוע את דברי הוי"ה".

ובתוך מצריים דווקא "מצא" מציאה בהיסח
הדעת, שהסיח דעתו מדעת מקולקלת דעות
כוזבות ודבק ב"דע את אלהי אביך ועבדהו
בלב שלם ובנפש חפצה"^{לח}.

ולכן מצא "אילן" הוא עץ החיים בתוך הגן
עדן העליון "עץ חיים היא"^{לט} שפירותיו
מתוקין הם מצוות עשה ול"ת, וצילו נאה זו
תורה שבעל פה, ואמת המים זו תורת הסוד,
שעל כן עוברת תחתיו נסתרת מעין כל, אכל
מפירותיו בקיום מצוות עשה, ושתה ממימו
בהקפדה על מצוות לא תעשה, וישב בצילו

הם תלמידי החכמים תורה שבעל פה, "בצלו
חמדתי וישבתי"^מ.

וכשביקש לילך ולהפיץ את אור א"ס בעולם
אמר: אילן התחתון שכנגדו אילן העליון,
במה אברכך? בהיות האדם ע"ץ השדה אשר
ברכו הוי"ה, ולכן ברוך הוא, אם אומר לך
שיהו פירותיך מתוקין? הרי פירותיך מתוקין
שדברי התורה "טועמיה חיים זכר", שיהא
צילך נאה? הרי צילך נאה ו"בצל שדי
יתלונן", שתהא אמת המים הם סודות
התורה עוברת תחתך? הרי אמת המים
עוברת תחתך.

אלא יהי רצון שכל נטיעות שנוטעין ממך עץ
החיים יהיו כמותך", ויהיה בהם עז ותושיה
בכפלים בחינת איל"ן איל"ן ב' פעמים איש
בהיות א' רומז על כתר, י' על חכמה וש' על
בינה ג' ראשונות עץ חיים, ויובנו דברי רש"י
שמבאר אכילה כנגד רעב, שתייה כנגד צמא,
והישיבה בצל כנגד העייפות, שהם כולם על
הרוחניות הפנימית שיש בדברים הטבעיים
שעל כאו"א מישראל לזכך ולהגביר כוחו
בעבודתו יתברך עד אין קץ.

והנה ידוע כי בעץ השורש ירמוז לאמונה
שלמרות שאין לה מקום שכלי בטוב טעם
ודעת, על ידה נקשר האדם בא"ס ב"ה מקור
חיותו, גם כשהוא גדל בשכלו וחכמתו
בתומ"צ, והגזע ירמוז על קומתו ובנין האיל"ן
שיתרבה משנה לשנה, ע"י חיזוק תוקף
האמונה גם אם שכלו וההתבוננות שלו
בקטנות, שקטן הוא בחכמה אך הוא בחינת
"בא בימים", באמונה תמימה ושלמה וענפיו
הנה והנה מצוות ומעש"ט, שעשה בדבקות
ברצון השי"ת ללא שום תועלת עצמית,
משום צד ופינה.

^מ שה"ש ב

^{כב} ישעיה, ט
^{כג} בראשית, ב.
^{כד} שם, שם.
^{כה} שם, שם.
^{כו} תענית, ה.
^{כז} גיטין י"ג.
^{כח} דבה"י א כ"ח.
^{כט} משלי, ג.

על כן פירותיו היינו זכויות שצבר ואסף ולקט "לקוטי בתר לקוטי"^{מא} שהוא בחינת צדי"ק "עץ פרי עשה פרי למינו"^{מב} שמקורו באדם העליון עץ החיים, שמשפיע בעשיית המצוות על אחרים לקרבם לשי"ת שלא יהיו מאלה הנאמר עליהם חלילה, "לא תלין נבלתו על העץ"^{מג}, בה' הידיעה עץ החיים, כי יש והאדם הוא בחינת עץ הדעת טוב ורע, והוא מצוי כל הזמן בקטנות וחשיכה כאילן היבש הגזול והאשרה.

והנה ברור ומפורסם שאם חפצים אנו שזרע קודש פירות מתוקים בנים ובני בנים, יהיו של קיימא הרי עיקרן תלוי בגרעין וביסוד, וזה על ידי אמונה תמימה מהיות האדם בחינת מקבל – דומם, וגדל ונמתפתח וצומח ויפריח פירותיו ואמונתו תרבה ותשקה את ג"ן התורה שבשכלו.

ונמצאנו למדים שט"ו בשבט הוא שורש האמונה, יום שבו מתחדש השרף "עשה לך שרף ושים אותו על נס"^{מד} לרומם ולהתנוסס באמונת השי"ת ובתורתו, וכל מי שנחלשה אמונתו "והיה כל הנשוק" ע"י נחש יצה"ר מסית ומדיח שבקרבו, "וראה אותו"^{מה} את הקב"ה ומחזק אמונתו בו ויתקיים בו "וחי"^{מו}

הוא הנאמר בתלמוד^{מז} "וכי נחש ממית ומחיה אלא כל זמן שישראל מסתכלין כלפי מעלן ומשעבדין את לבן לאביהן שבשמים היו מתרפאין ואם לאו היו נימוקין"

ורמז בפרשתנו מצאנו לחיבור המיוחד בשבת זו שיש בה בחינת "בשלח" "אז ישיר" "באחד בשבט, ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי, בית הלל אומרים, בחמישה עשר בו", שכולם ירמזו בענייני עבודת ה' בחיי חיותו של אדם הישראלי.

כי "בשלח" ירמוז על היציאה מעבדות זרה מידות רעות, וכמאמר מרן כ"ק האדמו"ר המהר"א מקורנא^{מח} - על הפסוק "ובשבעה דרכם תנוס לפניו", שתנוס מכל שבע תועבת זין מדות הרעות -

א. תנוס מאהבת רעות ומאהבת התענוגים .

ב. תנוס מכעס ומאש גבורות הגאווה שהוא אש זרה עבודה. זרה ואל תלביש בזה חכמות כי אם ברוה"ק ובטהרה .

ג. תנוס מהתפארות ומהוללות ומלגלות שבחיו להתפאר עצמו אני ואפסי.

ד. תנוס מניצחוננו של גליות ושובר, לנצח ולקנטר "מאד מאד הוי שפל רוח" ואז תקיים את התורה וכל המצות .

ה. תנוס מעצבות ומעצלות "כל היום דוה" דם הנדה עכור המביא מיתה ויללה לעולם, ואתה אל תתעצב כי אם תהיה שמח בחלקך בתורה ומצות המיתה הוא חיים לך.

ו. תנוס מלהשביע את יצרן בתאוות שמן ההיתר יסיתך לאיסור, ואל תהיה אץ ברגלים חוטא אלא תמתין עד שתפשיט עצמך מן תאוה חיצונה, עד שתקשר נפשך באור השכינה ליחד אורו יתברך.

^{מא} בבא מציעא פרק ב

^{מב} בראשית, א.

^{מג} דברים, כ"א.

^{מד} במדבר כ"א.

^{מה} שם, שם.

^{מו} שם, שם.

^{מו} ירושלמי, ראש השנה פרק ג

^{מח} היכל הברכה – דברים – פרק כ"ח פסוק כ"ה

ויהי רצון שיתקיימו בנו דברי הנביא^{בב} "כה
אמר, יהנה צבאות, עד ישובו זקנים וזקנות,
ברחבות ירושלים; ואיש משענתו בידו, מרב
מים. ח,ה ורחבות העיר ימלאו, ולדים
וילדות, משחקים, ברחבתי"ה" אכ"ר.

ז. תנוס ממינות ושנאת חנם ויהיה לך אהבת
ישראל ותסבול חרופין וגדופין ונפשך יהיה
שפל ונבזה שמח בחלקו באמונה גדולה שאין
שום תנועה שלא יהיה בו אלופו של עולם.

וזהו וכיוצא באלו, המבואר בספרים
הקדושים, המביאים חיים ושמחה ואור
לעולם ומדות טובות. אלה הם שבעה דרכים
שתנוס מלפני הס"א והרע והקליפות, ויהיה
לך חיים "והייתה לזעוה" שאור עבודה שלך
ותפלתך יהיה לזעוה ולרתת, לכל ממלכות
הארץ תשפילם ותכניעם לקדושה.

ומתוך תיקון המידות מביא האדם שלום בינו
לבין אביו שבשמים, ובינו לבין איש ישראל,
אהבת ישראל אמיתית, שזו בחינת "אז ישיר"
בשמחה ורנן "ישמח לבו ותגל נפשו אף גילת
ורנן בכל לב"^{מט} כי הביא שלום במידותיו.³

והא נקודת שורש מחלוקת ב"ש וב"ה, שב"ש
סוברים כי ראשית לכל, עם תחילת כל דבר
יש בחינת "א" אלופו של עולם ועל כן יש
להתעורר בתשובה ומעש"ט מיד כשעולה
השרף באילנות שזו חיות חדשה ומחודשת.

ואילו בית הלל סוברים שעל מנת להגיע אל
שלמות האמונה וחיות דקדושה יש מדרגות
שבהם האדם צריך לעלות מעלה אחר מעלה,
מדרגה אחר מדרגה עד שיכיר כי השי"ת הוא
זה שנתן לו כח לעשות חיל כנאמר "מן
המיצר קראתי י"ה ענני במרחב י"ה"^{נא}
על כן אמרו שבכח ט"ו גימטרייה אותיות י"ה
והבן.

^{מט} תניא חלק א, ל"ג.

³ ועיין ליקוטי מוהר"ן – מידות חלק האדם לנפשו.

^{נא} תהילים קי"ח.

^{בב} זכריה ח'.